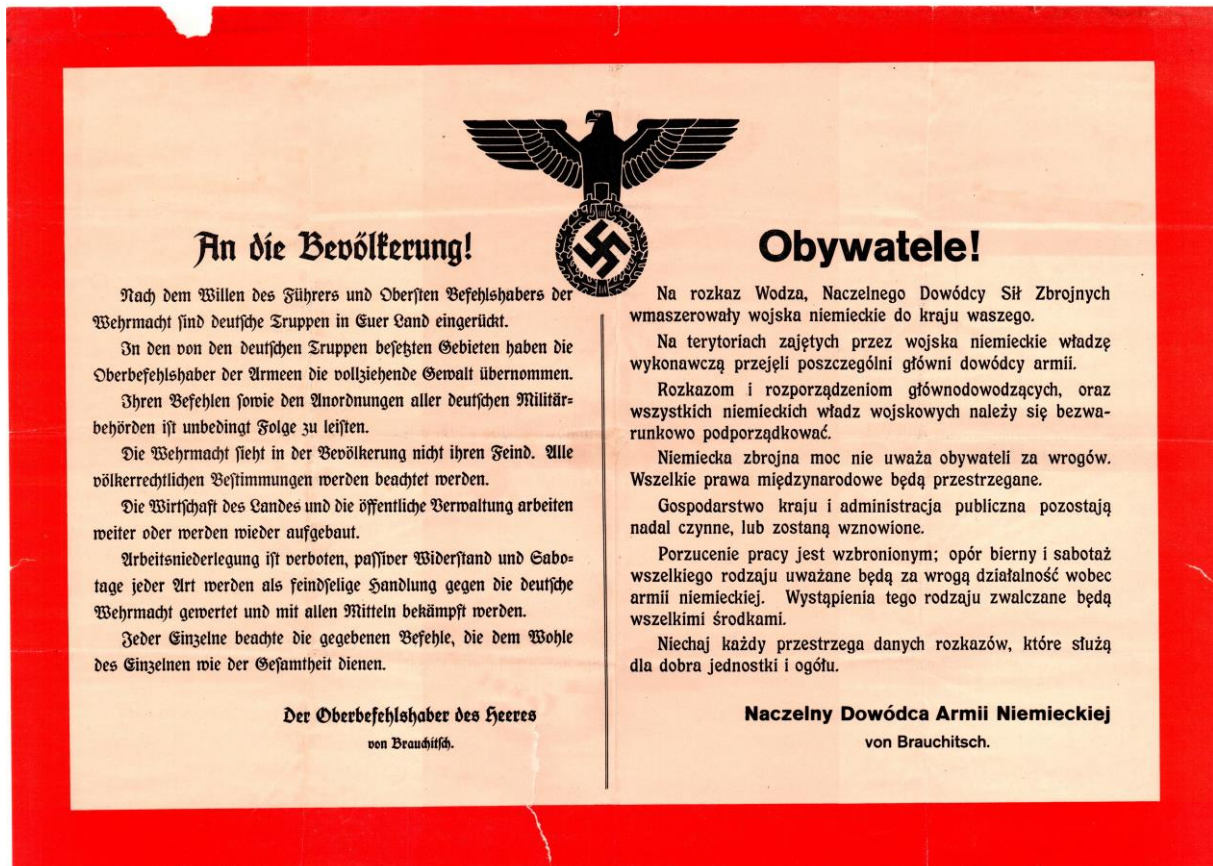

Obwieszczenie Naczelnego Dowódcy Armii Niemieckiej von Brauchitscha, 1939.

Generał Walther von Brauchitsch (1881-1948) był naczelnym dowódcą niemieckich wojsk lądowych (Oberkommando des Heeres) w okresie 1938-1942. Sprawując tą funkcję we wrześniu 1939 r. posiadał również pełnię władzy wykonawczej na zajętych terytoriach polskich. Już 1 września 1939 r. wydał odezwę do ludności polskiej nakazującą bezwzględne podporządkowanie się rozkazom i zarządzeniom wszystkich niemieckich władz wojskowych. Jakikolwiek opór oraz sabotaż miały być traktowane jako wrogie wobec niemieckich sił zbrojnych i zwalczane wszelkimi środkami. W ramach swoich uprawnień Naczelnego Dowódcy gen. Walther von Brauchitsch wydał m.in. 5 września 1939 r. rozporządzenie o utworzeniu na okupowanych terenach Sądów Wyjątkowych, zwanych też Specjalnymi (Sondergerichte).

Odpowiada więc za zbrodnie, za które bezspornie odpowiedzialni są żołnierze niemieccy, popełnione od 1 września do 25 października 1939 r., w czasie funkcjonowania tzw. administracji wojskowej, kiedy to Wehrmacht sprawował władzę zwierzchnią nad okupowanymi terenami i ponosił pełną odpowiedzialność prawną za działania wszystkich formacji i instytucji Trzeciej Rzeszy na zajętych przez Niemców terytorium II Rzeczypospolitej.

W 1940 r. gen. von Brauchitsch dowodził wojskami niemieckimi w czasie agresji na Danię, Norwegię i Francję awansując na stopień feldmarszałka. W 1941 r. dowodził działaniami na Bałkanach, a następnie atakiem na Związek Radziecki. 19 grudnia 1941 r. został zdymisjonowany przez Adolfa Hitlera, który obarczył go winą za klęskę wojsk niemieckich pod Moskwą. Po kapitulacji miał być sadzony w procesie norymberskim, ale nie dożył swojego procesu i zdążył być tylko świadkiem w procesie. Zmarł w brytyjskim więzieniu w 1948 r.

Leszek Dziędzic